

[Johs. Christiansen.]

være en begrundelse for, at ministeren uden videre kunne forlænge de civile værnepligtiges tjenestetid med det samme tidsrum. Det var det, jeg udtalte, og jeg vil gerne høre, om ministeren virkelig stadig vil finde, at det er rigtigt, at tjenestetiden kan forlænges med et sådant tidsrum, der ligger langt, langt udover den gennemsnitlige militære tjenestetid.

Med hensyn til disciplinen vil jeg gerne spørge den højtærede minister, hvorfor han absolut vil tillægge mig afsky for disciplin. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om han dermed forfølger en bestemt hensigt udadtil, for jeg har ikke udtalt noget som helst om, at jeg har afsky for disciplin indenfor rimelige grænser. Jeg har ikke udtalt andet end, at der ikke er nogen nødvendighed for, at civile værnepligtige kasereres i lejre, hvis det kun er af hensyn til disciplinen. Jeg har sagt, at selvom der skulle være tale om at beskæftige relativt små arbejdshold ude til et eller andet nyttigt statsformål, skulle man ikke være afskåret fra dette, fordi man under hensyn til disciplinen absolut skal have disse unge mænd anbragt i en lejr. Det er det, jeg har sagt, højtærede minister, og ikke noget andet, og jeg vil gerne spørge ministeren, om han mener at det skulle være nødvendigt.

Den højtærede minister agtede ikke at træffe foranstaltninger til at hindre, at de unge mennesker, som møder i 18—19 års alderen, overfor udskrivningschefen skal redegøre for, hvorvidt de er tilhængere af Atlantpagten eller ikke, og hvorfor. Ja, det er der jo ikke noget at gøre ved, det bestemmer ministeren; men jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om han virkelig finder, at det er et spørgsmål, der egner sig til at stilles i forbindelse med spørgsmålet om, hvilke samvittighedsgrunde der bevæger denne unge mand til ikke at ville tjene i militæret. Spørgsmålet, om man er tilhænger af Atlantpagt eller ikke, kan det måske til syvende og sidst knibe for både den højtærede minister og mig at redegøre tilstrækkelig grundigt for. Hvis man stiller den slags spørgsmål til de unge, der fremstiller sig på session, synes jeg virkelig, man er gået over grænsen, og jeg kan udmærket tænke mig, at ministeren kunne gøre noget, der var værre end at sende en skrivelse til udskrivningscheferne om, at den slags spørgsmål kan de uden videre stryge af programmet.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Jeg er ked af, at det ærede

medlem synes, det er så forfærdelig vanskeligt i al almindelighed at tage stilling til Atlantpagten, selv for ham og for mig — og naturligvis også for de unge. Selvom det ærede medlem jo ligesom jeg er tilhænger af 21 års valgretsalderen, mener det ærede medlem altså, det er svært at tage stilling til sådan noget, når man bliver spurgt om det. Man må rigtignok takke forsynet, at det ærede medlems partis tanke i sin tid om at få Atlantpagten ud til folkeafstemning ikke blev til noget. Sikke vanskeligheder befolkningen havde fået ved at skulle tage stilling hertil. (Johs. Christiansen: Jeg kan ikke huske, at de 21-årige har valgret!). Ja, men jeg kan i alt fald huske, at det ærede medlem ikke har noget imod, at de får det.

En ting er det værd at føje til: de spørgsmål, som en udskrivningschef skal stille for at blive klar over, om det er en samvittighedssag, eller det er andre motiver, der dikterer den unge mand hans beslutning om at blive militærnægter, må have lidt med tingene at gøre. Det ærede medlem var så venlig i sin første tale at sige noget om, at der ikke var noget at indvende imod, at de unge mænd blev underkastet en krydsild af spørgsmål, men der skal altså ikke spørges om noget, der har med tingene at gøre. Udskrivningschefen skal altså efter det ærede medlems mening ikke stille spørgsmål, som på en eller anden måde kommer til at berøre selve sagen, men når man ser, at udviklingen fra sessionen i 1950 til sessionen i 1951 har været den, at der er sket mere end en fordobling af antallet af militærnægtere, er det måske dog ikke urimeligt at tænke sig, at det står i forbindelse med en reaktion i visse kredse overfor Atlantpagten, og det er da rimeligt, at udskrivningschefen i alt fald gerne vil prøve på at få noget at vide om motivet. Det synes jeg han skal have lov til. Jeg tror heller ikke, det skader et eneste af de unge mennesker at blive spurgt om noget sådant.

Jeg er iøvrigt glad for, at det ærede medlems tale ikke skulle opfattes således, at han var negativt indstillet overfor lovforslaget, men jeg forstod dog på det ærede medlems sidste indlæg, at den tjenestetid, jeg mener bemyndigelsen skulle give adgang til, er han meget betænkelig ved. Når det ærede medlem siger, at det må være den gennemsnitlige tjenestetid i værne, der er afgørende for, hvilken tjenestetid der skal fastsættes for de civile værnepligtige, så siger jeg: Nej, det må være den tjenestetid, der gælder for en